

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Next Stop DK: Tyndnæbbet måge

Artikelserien om ventede nye arter for landet genoptages hermed med en behandling af forekomsten i Nordeuropa af en af de absolut mest ventede nye arter for landet, nemlig tyndnæbbet måge.

Artens udbredelse

Tyndnæbbet måge har en stor yngleudbredelse, der omfatter tre kontinenter i den gamle verden. Artens sydvestligste ynglebestand findes i de to vestafrikanske lande Senegal og Mauretanien. Derudover yngler arten spredt i saltprægede, kystnære vådområder ved Middelhavet, Sortehavet, det Kaspiske Hav, den Persiske Golf og det Indiske Ocean (Pakistan). Endvidere yngler arten med spredte bestande i steppesøer i Tyrkiet og i Centralasien mod øst til det østlige Kasakhstan og det nordvestlige Indien.

Tyndnæbbet måge 2k. Eilat, Israel, marts 2009. Foto: Rune Sø Neergaard.

Vinterkvartererne overlapper i høj grad med yngleudbredelsen, men omfatter også store dele af Vestafrikas kyststrækning, hele Rødehavet og kysterne af det Indiske Ocean fra den Arabiske Halvø over til Indien.

Bestandsudviklingen for tyndnæbbet måge har generelt været præget af fremgang de seneste 50 år. Således indvandrede arten først til det vestlige Middelhav i 1960'erne, og den franske bestand blev for eksempel grundlagt så sent som i 1970'erne. Denne bestand er nu på over 1000 par, som hovedsageligt yngler i Camargue.

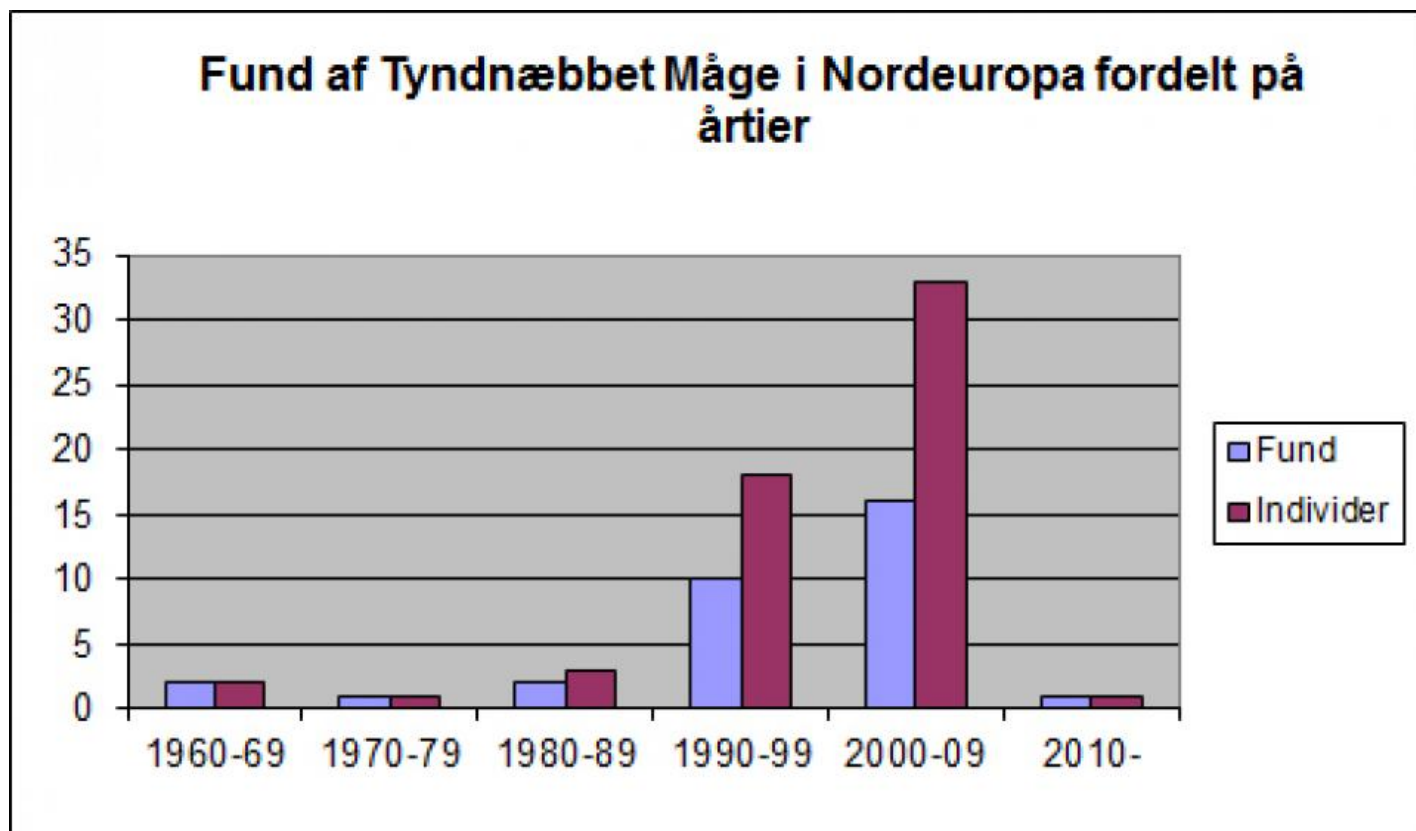

Flok af tyndnæbbet måge med brun sole, Eilat, Israel, marts 2009. Foto: Rune Sø Neergaard.

Forekomst i Nordeuropa

Som det fremgår af kortet i denne artikel er der efterhånden et væld af fund af tyndnæbbet måge i Nordeuropa, nemlig 33 i alt. Mange af disse fund har involveret mere end én fugl. Således er der i alt truffet 58 individer i de nordeuropæiske lande. Antallet af fund i de øvrige nordeuropæiske lande er som følger: Sverige 2, Finland 1, Litauen 1, Polen 4, Holland 5 (i alt 10 fugle), Belgien 3 (i alt 4 fugle, hvoraf den ene også sås i Holland), Tyskland 10 (i alt 28 fugle) og endelig England 7 (i alt 9 fugle).

Som det ses af figur 1, der viser antallet af fund i Nordeuropa fordelt på de seneste seks årtier, er der sket en dramatisk stigning i antallet af fund de seneste 20 år. Dette illustreres yderligere ved, at de første fund af tyndnæbbet måge i hhv. Tyskland, Polen, Holland og Belgien er fra 1989, 1998, 2006 og 2006. I 2006 optrådte arten næsten invasionsagtigt med hele seks fund i Nordeuropa, og det var også ventet, at arten ville nå til DK dette år. Det skete dog ikke.

Figur 1: Fund af tyndnæbbet måge i Nordeuropa fordelt på årtier.

Årsagen til den kraftige stigning i antallet af nordeuropæiske fund skal helt sikkert findes i den kraftige bestandsfremgang, der som tidligere nævnt har fundet sted i især det vestlige Middelhav gennem de seneste 30-40 år.

Pudsigt nok er de tre skandinaviske fund alle fra 1991-1993; altså inden bestandsfremgangen i Middelhavet havde resulteret i fund af tyndnæbbet måge i eksempelvis Holland og Belgien. Det er derfor nærliggende at tro, at de skandinaviske fund er af fugle fra de meget store ynglebestande på over 35.000 par ved Ukraines Sortehavskyst. Det samme kunne tænkes at være tilfældet med de fire polske og det enlige litauiske fund.

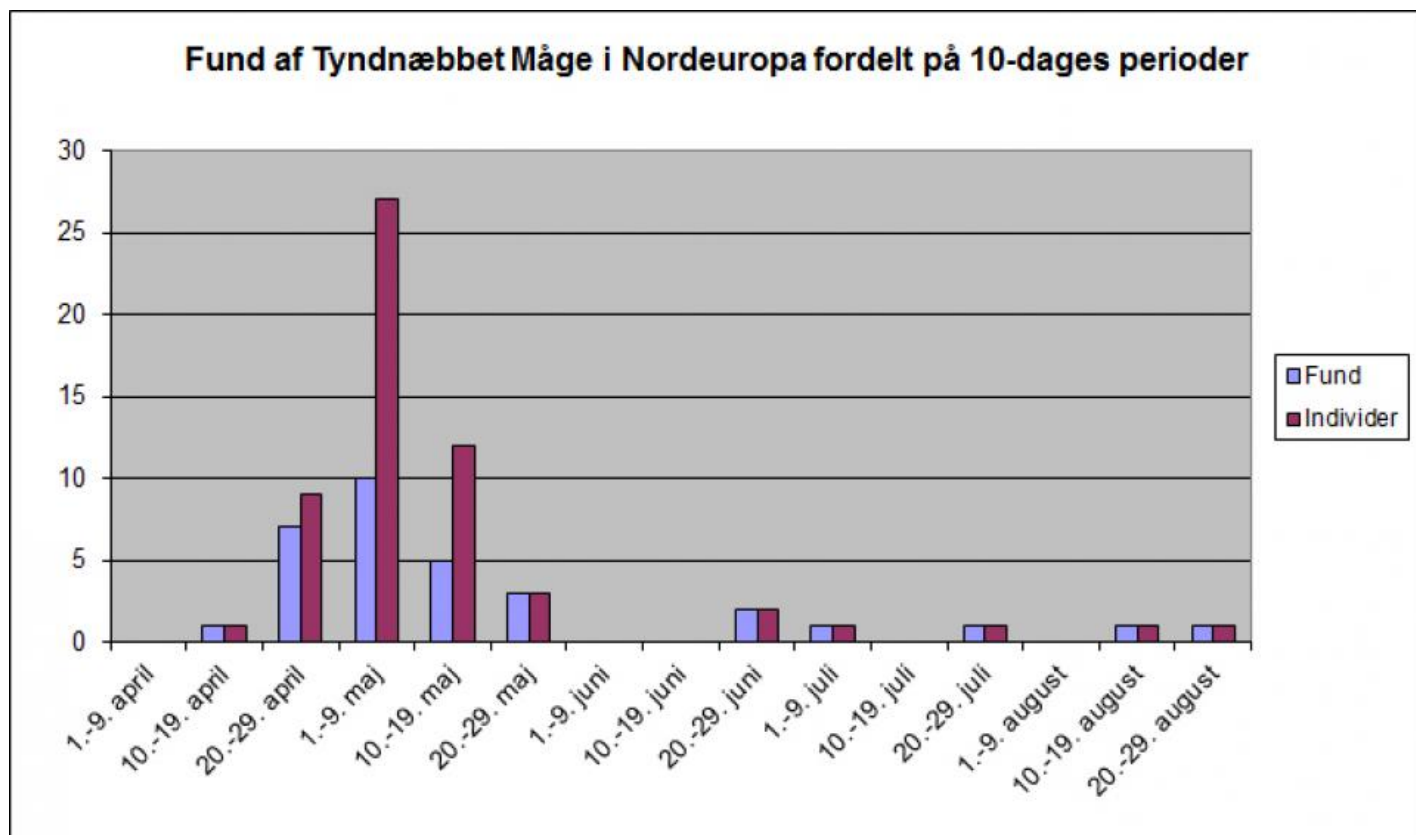
Et andet kuriosum er den tidsmæssige fordeling af de engelske fund. Af de syv engelske fund er hele fire fra før 1989 og dermed forud for de øvrige nordeuropæiske fund af arten. Med andre ord har den generelle stigning i antallet af fund i Nordeuropa altså ikke resulteret i en tilsvarende stigning i antallet af fund på de Britiske Øer.

Adult tyndnæbbet måge, Eilat, Israel, marts 2009. Foto: Rune Sø Neergaard.

Hvor og hvornår?

Alle nordeuropæiske fund af tyndnæbbet måge er gjort mellem april og august med yderdatoerne 12. april og 30. august. På figur 2, som viser antallet af fund i Nordeuropa fordelt på 10-dages perioder, ses det tydeligt, at langt de fleste fund og det højeste antal individer er fra perioden ultimo april til medio maj. Faktisk er ca. 80 % af fundene fra april og maj.

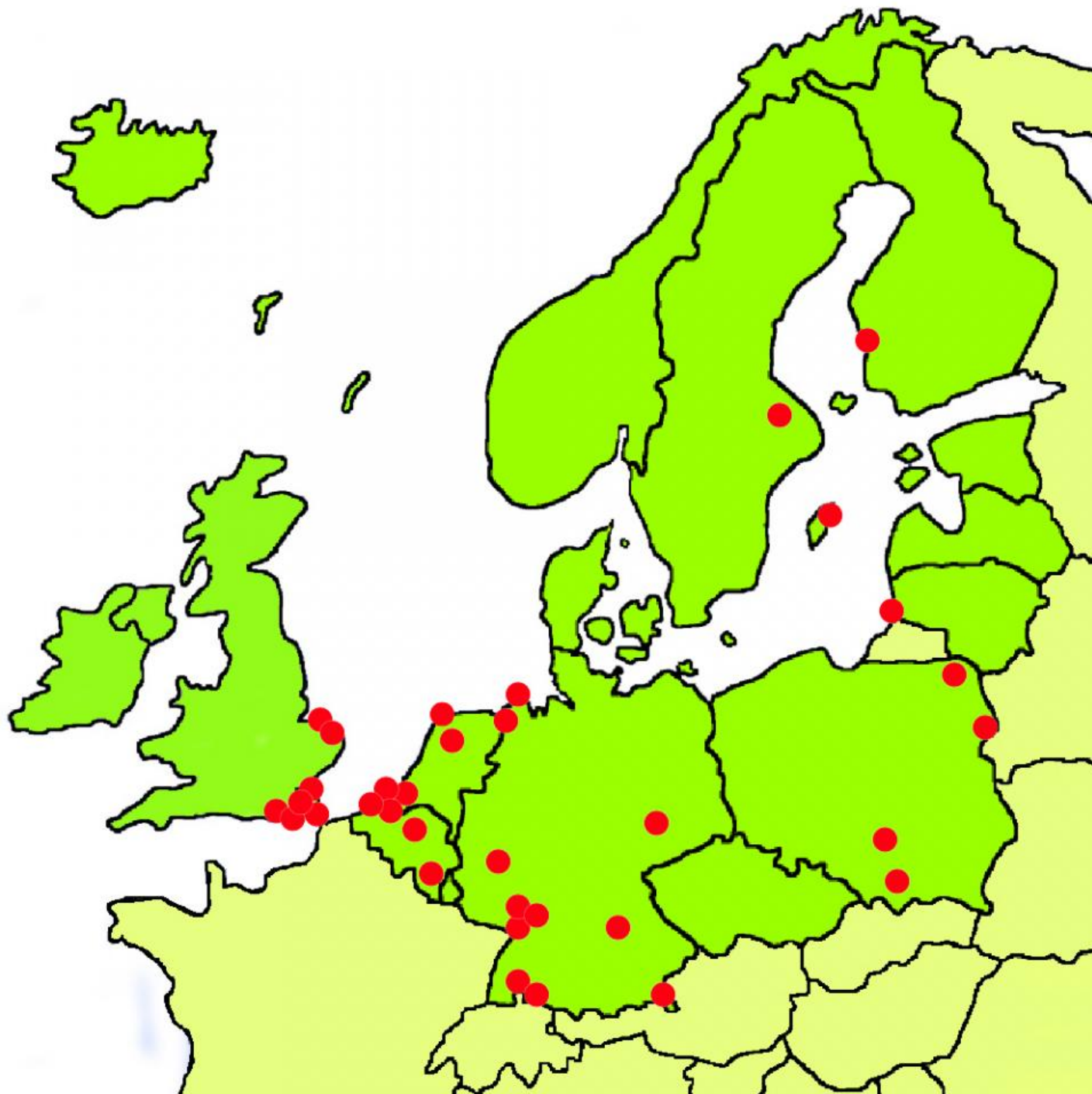

Figur 2: Fund af tyndnæbbet måge i Nordeuropa fordelt på 10-dages perioder.

Med tanke på tyndnæbbet måges udbredelse i Europa og de mange fund i Belgien, Holland og Nordvesttyskland er der nok størst sandsynlighed for, at det første danske fund af arten bliver gjort i den sydvestlige del af landet.

Derfor spår jeg, at Danmarks første fund af tyndnæbbet måge udgøres af to fugle i starten af maj på en sydvestjysk lokalitet, f.eks. Margrethe Kog, Lakolk Klitsø eller - måske allermest oplagt - i hættemågekolonien i Sneum Engso.

Alternativt kunne det første danske fund blive to fugle på træk en dag i slutningen af april på Skagen Nordstrand eller ved Grenen, hvor feltfolket sidder og venter på hvidnæbbet lom!

Kort over forekomsten af tyndnæbbet måge i Nordeuropa. Hver cirkel indikerer et fund, og i mange af tilfældene er der tale om flere individer per fund. Grafik: Rune Sø Neergaard.

David Erterius, Dr. Jochen Dierschke, Stewen Wytema og Paweł Malczyk takkes for informationer om tyndnæbbet måges forekomst i hhv. Sverige, Tyskland, Holland og Polen.

 Dato:
10. 04. 2012

 Skrevet af:
Rune Sø Neergaard

 Fotos af:
Rune Sø Neergaard

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
NEXT STOP, TYNDNÆBBET MÅGE